

CAPITAL

ΤΕΥΧΟΣ 14 / ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2017 / €2,50

TODAY

ΦΩΤΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ
ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΗ
ΣΥΝΕΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΑΝΤΑ
ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

24 ΩΡΕΣ ΜΕ ΤΟΝ
CEO ΤΗΣ CABLENET
ΝΙΚΟΛΑ ΣΙΑΚΟΛΑ

30 ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΠΟΥ ΑΝΤΕΞΑΝ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ
ΤΟ SUCCESS STORY ΚΑΙ ΠΩΣ ΤΑ ΚΑΤΑΦΕΡΑΝ

9 780336 100291

ΜΕΓΑΛΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΕ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΟΥ MR. CARLSBERG

«ΟΛΑ ΟΣΑ ΚΑΙ Ο,ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ Ο ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ»

Μια ιστορική
συνέντευξη του
σοφού ευπατρίδη,
αναγνωρισμένου
πατριάρχη του
κυπριακού
επιχειρείν,
Προς Φώτου Ια.
Φωτιάδη

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ 75 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΦΩΤΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ ΕΠΙΛΕΞΑΜΕ ΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΗΣΟΥΜΕ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ, ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ, ΤΟΥ 97ΧΡΟΝΟΥ ΣΗΜΕΡΑ ΦΩΤΟΥ ΦΩΤΙΑΔΗ. ΜΑΣ ΜΙΛΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΟΥ, ΤΟ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ CARLSBERG ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΔΙΟ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ. ΤΕΛΟΣ, ΣΧΟΛΙΑΖΕΙ ΤΟΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΣΩΚΡΑΤΗ ΙΩΑΚΕΙΜ

Ποια συναισθήματα σάς διακατέχουν σήμερα με αφορμή τη συμπλήρωση φέτος 75 χρόνων ζωής για τον Όμιλό σας;

Κατά την ιστορική αυτή στιγμή αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω την κυπριακή κοινωνία, για την οποία τρέφω βαθύ σέβας και απέραντη εκτίμηση για τη στήριξη και αγάπη της όλα αυτά τα μακρά χρόνια. Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω θερμά τη στρατιά των συμβούλων, συνεργατών και συναδέλφων, Κύπρου και εξωτερικού. Χωρίς τη στήριξή τους πολλά από τα επιτεύγματά μας δεν θα πραγματοποιούνταν. Με τη δική τους αφοσίωση, εντιμότητα και παραγωγικότητα βοήθησαν το έργο μας.

Ευχαριστίες οφείλω και στις τράπεζές μας, Κύπρου και εξωτερικού. Διά της εμπιστοσύνης με την οποίαν μάς περιέβαλαν, συνέβαλαν καθοριστικά στην υλοποίηση έργων, πολλές φορές πολύ μεγαλύτερων της κεφαλαιουχικής μας βάσης.

Αισθάνομαι ιδιαίτερα περήφανος που τα πανάξια παιδιά μου, Παύλος και Αλέξης, όχι μόνο έχουν πιστέψει και υιοθετήσει τα ίδια οράματα αλλά και με τη δική τους χαρισματική προσωπικότητα και αυξημένη ικανότητα και δραστηριότητα, οδηγούν τον Όμιλό μας με βεβαιότητα σε ακόμα πιο υποσχόμενο μέλλον.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

Ποιο ήταν το μυστικό της επιτυχίας του Ομίλου σας;

Μέσα στον επιχειρηματικό στίβο ο Όμιλός μας ξεχώριζε και ξεχωρίζει στην επαναστατική πρωτοπορία του. Στηρίζεται στον μακροπρόθεσμο στρατηγικό προγραμματισμό, στην προσέλκυση και ανάπτυξη εξαιρετικών στελεχών, στη δημιουργία ισχυρών φιλικών συνεργασιών, στην προσαρμοστικότητα στις αλλαγές των συνθηκών, στην προσήλωση στην ποιότητα και εφαρμογή των υψηλότερων διεθνών προδιαγραφών, καθώς και στη συνεχή επένδυση σε τεχνολογία αιχμής και ανθρώπινο δυναμικό και πάνω απ' όλα στην επιτυχία να είμαστε πάντοτε ένα βήμα πιο μπροστά.

Όλα αυτά και η πρόοδος που απέδωσαν, μας επέτρεψαν τη δεκαετία του 1960 να υιοθετήσουμε την αρχή:

«Ο Όμιλος να επιστρέφει στο κοινωνικό σύνολο όσο γίνεται περισσότερα από όσα η στήριξη και η αγάπη της κοινωνίας τον

WHO IS WHO

ΦΩΤΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ, PH.D
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
«ΦΩΤΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ»

Γεννήθηκε το 1920. Σπούδασε Οικονομικά, Λογιστικά, Διοίκηση Επιχειρήσεων, Νομικά, Συγγραφική και Δημοσιογραφία. Είναι κάτοχος Ph.D από το Beverly Hills University USA στα Οικονομικά και Διοίκηση Επιχειρήσεων. Είναι Επίτιμος Πρόξενος της Δομινικανής Δημοκρατίας. Διετέλεσε επί μακρόν μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ. Σήμερα ιδρυτικό μέλος και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Μεγάλων Αναπτυξιακών Έργων. Εκπροσωπών δε τον Σύνδεσμο είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Εμποροβιομηχανικού Επιμελητηρίου Κύπρου. Ιδρυτής και Πρόεδρος του Παγκυπρίου Συνδέσμου Διαφημιζόντων. Ιδρυτής και Πρόεδρος του Παγκυπρίου Συνδέσμου Βιομηχανών Ποτοποιίας, Πρόεδρος του Εκδρομικού Συνδέσμου Λευκωσίας. Μέλος του Executive Committee του Harvard School of Public Health – Cyprus International Institute for the Environment and Public Health. Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου. Είναι ο ιδρυτής και Πρόεδρος του Ομίλου Εταιρειών Φώτος Φωτιάδης, ενός από τους ηγετικούς επιχειρηματικούς οργανισμούς της Κύπρου και της Ελλάδος, ο οποίος περιλαμβάνει πάνω από 40 εταιρείες στην Κύπρο και στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένης της Carlsberg Κύπρου, της Universal Life Insurance, Φώτος Φωτιάδης Διανομείς κ.ά. Ασχολούνται με ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που περιλαμβάνει διεθνές εμπόριο, βιομηχανία (μπύρα Carlsberg και «Λέων», επιτραπέζιο νερό «Αγρός», χυμούς «Ένα», κρασιά «Κυπερούντας»), εισαγωγές, εξαγωγές και διανομή μεγάλης γκάμας προϊόντων διεθνούς κύρους και προβολής. Αποκλειστικοί αντιπρόσωποι και διανομείς στην Κύπρο, τη Ρουμανία, την Κροατία και τη Σλοβενία, της Diageo, του μεγαλύτερου στον κόσμο οργανισμού παραγωγής των πιο φημισμένων οινόπνευματων ποτών, και ηγετικών κυπριακών προϊόντων.

καταξιώνει»

Η αρχή αυτή τηρείται έκτοτε με θρησκευτική ευλάβεια. Το 1992 ιδρύθηκε το Κοινωνοφελές, Επιστημονικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα «Φώτος Φωτιάδης», το οποίο έχει μεθοδοποιήσει τη γνωστή πολύμορφη προσφορά του Ομίλου.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Τι θα συμβουλευάτε σήμερα τους νέους επιχειρηματίες της Κύπρου;

Απαντώντας στην ερώτησή σας, θα σας πω αυτό που έχω πει και στα παιδιά μου, τα οποία αποφάσισαν με δική τους επιλογή, να ακολουθήσουν τον επιχειρηματικό δρόμο, όταν μου υπέβαλαν την ίδια ερώτηση:

«Όλα, όσα και ό,τι χρειάζεται ο πρωταθλητισμός».

Για την επιτυχία ενός επιχειρηματία με αξιώσεις, που στοχεύει υψηλά, απαιτούνται όλα όσα χρειάζεται ένας αθλητής που αποφασίζει να κάμει πρωταθλητισμό: Αφοσίωση στον σκοπό, πίστη στον εαυτό του, βαθιά μελέτη πριν ενεργήσει, σκληρή δουλειά, πειθαρχία, προγραμματισμός και όχι μόνο. Ο νέος και φιλόδοξος επιχειρηματίας, που έχει βάλει υψηλούς και υγιείς στόχους, χρειάζεται να επιστρατεύσει όλες τις αρετές που απαιτούνται, για να επιτύχει ένας που στοχεύει την κορυφή. Απαραίτητο είναι, ως πρώτο βήμα, ν' ασχοληθεί πρώτιστα και να «δαμάσει» τον εαυτό του. Να επιτύχει την προσωπική του βελτίωση και εξύψωση στα μάτια των άλλων, επιτυγχάνοντας, αν είναι δυνατό, την τελειοποίηση των στόχων του. Θα τον βοηθήσει πολύ εάν ξεκινώντας από τον οικογενειακό του κύκλο, τους στενούς του φίλους, τον άμεσο περίγυρο του και τους κερδίσει θα αποκτήσει εμπιστοσύνη στον εαυτό του, απαραίτητο στοιχείο για ξεκίνημα. Να καταστήσει τον εαυτό του συμπαθή και αγαπητό, αλλά και να επιβληθεί με τις ικανότητές του ως ο ικανότερος, ο καλύτερος και ο ειδικότερος από τους ανταγωνιστές του σε όλα τα επίπεδα. Γενική μόρφωση, καλή συμπεριφορά, γνώση τού αντικειμένου και πάνω απ' όλα να χτίσει εμπιστοσύνη στη συνείδηση των φίλων, των πελατών, συνεργατών και των τραπεζών του. Αυτή η εμπιστοσύνη θα αποτελεί πάντα και σ' όλες τις περιπτώσεις το μεγαλύτερό του και διαρκές κεφάλαιο.

Όταν κάμει κτήμα του όλες αυτές τις αρετές και τις αξιοποιήσει σωστά, θα κερδίσει πρώτα την εμπιστοσύνη στον εαυτό του και τότε σιγά – σιγά θα έλθει και η αναγνώριση

ΜΕΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ, ΑΛΕΞΗ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟ

και η αποδοχή του από το επαγγελματικό και γενικότερα το κοινωνικό του περιβάλλον που είναι το απαραίτητο υπόβαθρο για την επιτυχία. Να γνωρίζει ότι όσα έμαθε στα σχολεία και στα πανεπιστήμια δεν είναι παρά ψυχία που τα χρειάζεται μεν, και να τα χρησιμοποιήσει ως το θεμέλιο πάνω στο οποίο θα χτίσει με πολύ κόπο το οικοδόμημα της ολοκλήρωσής του. Και αυτό θα το πετύχει μόνο με τη διά βίου μάθηση. Να εφαρμόσει το «γρηάσκω αεί διδασκόμενος» του Σωκράτη.

ΕΝΑ ΒΗΜΑ ΠΙΟ ΜΠΡΟΣΤΑ

Πρέπει να ξέρει ο ίδιος περισσότερα από όλους τους άλλους για τα θέματα της δουλειάς του. Να είναι αυθεντία. Να βρίσκεται πάντα ένα βήμα πιο μπροστά από τους ανταγωνιστές του. Ο νέος επιχειρηματίας που είναι αποφασισμένος να επιτύχει, πρέπει να είναι ακούραστος και να αγαπά με πάθος αυτό που κάνει και να το κάνει χωρίς να κοιτάζει το ρολόι.

Να ξέρει ότι όλοι οι μεγάλοι άνδρες που πέτυχαν μεγάλα πράγματα στους διάφορους τομείς δραστηριότητάς τους, στερήθηκαν πολλά από εκείνα που οι άλλοι θεωρούν και ονομάζουν χαρές της ζωής. Παίρνει

το μερίδιό του της χαράς της ζωής με την επιτυχία του σ' αυτό που αγαπά και στοχεύει, απολαμβάνοντας την ικανοποίηση της δημιουργίας.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ

Το όνομα Carlsberg τι αντιπροσωπεύει για σας;

Ο πενταετής σκληρός αγώνας τον οποίον απαίτησε η προσπάθεια κατάκτησης του στόχου αυτού, πριν από πενήντα τόσα χρόνια, είχε διέλθει από διάφορα άπιστευτα φάσματα δυσκολιών και απογοήτευσης. Ουδέποτε, όμως, ελάμβανα το όχι ως απάντηση. Κάθε όχι παρήγαγε νέα κύσημα για σκληρότερο αγώνα και νεότερα επιχειρήματα. Είχα μεταξύ άλλων να ξεπεράσω και να πείσω τους δύο κολοσσούς Carlsberg και Tuborg, με το σύμφωνο και της κυβέρνησης της Δανίας, την ακύρωση της μεταξύ τους Συμφωνίας του 1903, να μην παραγάγουν την Danish Lager εκτός Δανίας, για να την εξαγάγουν και να εισαγάγουν ξένο συνάλλαγμα χάριν της εθνικής τους οικονομίας.

Το όπλο που χρησιμοποίησα τελικά, για να αποδείξω τα επιχειρήματά μου, ήταν μία

παγκόσμια μελέτη, με τη βοήθεια ειδικών, που αποδείκνυε το λανθασμένο της μεταξύ τους συμφωνίας, διότι η συνεχής εγκατάσταση νέων ζυθοποιείων στον κόσμο θα περιοριζε τις εξαγωγές τους.

Κατέληγα δε με την εξής φράση: «Με την εισηγούμενη συνεργασία μας έχετε την ευκαιρία, εάν την υιοθετήσετε, να καταστήσετε την Carlsberg την Coca Cola των μπιρών στον κόσμο. Εάν παραλείψετε, κάποιος από τους ανταγωνιστές σας θα σας προλάβει και θα χάσετε το τραίνο».

Ο τότε Πρόεδρος της Carlsberg, A. W. Nielsen, μου είπε μετά την υπογραφή της συμφωνίας μας: “That last paragraph of yours started ringing the bell and here are the results”.

Απ' εκείνη την ώρα, όμως, ξεκίνησε για μας ένας άλλος ακόμα σκληρότερος αγώνας. Της επιβιώσής μας. Αφού σ' ένα περιβάλλον που δεν σεβόταν τότε, τη δεκαετία του 1960, τον ανταγωνισμό, είχαμε να βάλουμε την ποιότητα της Carlsberg στην καρδιά και την κουλτούρα των Κυπρίων. Ήταν απερίγραπτης σκληρότητας ο ανταγωνισμός, που μας ανάγκασε να εισαγάγουμε συνεχώς τα κέρδη εργασιών μας του εξωτερικού, για να επιβιώσουμε.

Και τούτο παρ' όλο που μας είχαν σφετεριστεί το Τσιμεντοποιείο, για το οποίο είχαμε υποβάλει αίτηση από τις 17 Αυγούστου του 1960 και ήμασταν οι μόνοι αιτητές μέχρι την ημέρα της έκδοσης της αδειάς,

«Η συνεργασία μας με το Group της Carlsberg, έναν από τους κορυφαίους Ομίλους ζυθοποιίας παγκοσμίως, πιστεύουμε ότι θα συνεχίζεται αρμονικά και με αξιοθαύμαστα αποτελέσματα για πολλές δεκαετίες!»

δύο χρόνια μετά, και μάλιστα με βάση τις δικές μας μελέτες και προδιαγραφές.

Η συνεργασία μας με το Group της Carlsberg, έναν από τους κορυφαίους Ομίλους ζυθοποιίας παγκοσμίως, πιστεύουμε ότι θα συνεχίζεται αρμονικά και με αξιοθαύμαστα αποτελέσματα για πολλές δεκαετίες.

Έκτοτε οι δεσμοί μας με τη Carlsberg όσο και με τον λαό της Δανίας, τόσο εμένα προσωπικά όσο και της οικογένειάς μου, έχουν εξελιχθεί και είναι πραγματικά αδελφικοί.

Πέραν των επιχειρηματικών, ο Όμιλός μας εδώ και σχεδόν μισό αιώνα αποτελεί τη γέφυρα μιας σταθερής και ισχυρής συνεργασίας μεταξύ Δανίας και Κύπρου όπως στις επιστήμες και στον πολιτισμό.

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Το γεγονός ότι η Carlsberg είναι Ίδρυμα που διαθέτει μεγάλο μέρος των εισοδημάτων του στην προαγωγή της επιστήμης, των γραμμάτων και των τεχνών σε διάφορες χώρες του κόσμου, ώθησε και εμάς στην υιοθέτηση της αρχής αυτής.

Αναπτύσσοντας φιλία με τον Πρόεδρο του Ιδρύματος Carlsberg, κ. Kristof Glaman, εξασφάλισα την παραχώρηση της μεγαλύτερης εκθεσιακής αίθουσας στη Γλυπτοθήκη Carlsberg, όπου με τη βοήθεια και την εγγύηση της Carlsberg, συγκεντρώσαμε όλα τα κυπριακά αρχαιολογικά εκθέματα των μουσείων των Σκανδιναβικών χωρών.

Τα εγκαίνια της έκθεσης τέλεσε ο αρμόδιος Κύπριος Υπουργός κ. Χρίστος Μαυρέλης.

Η έκθεση εκείνη διήρκεσε από την 1η Σεπτεμβρίου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 1983. Κάθε Σάββατο δινόταν διάλεξη περί Κύπρου από Καθηγητές Πανεπιστημίων των Σκανδιναβικών χωρών και προσήλκυσε επισκέπτες πέραν των δύο εκατομμυρίων.

Επίσης, στην Κύπρο προέβημεν στην αναστήλωση του αρχοντικού Χατζηγιωργάκη Κορνέσιου. Εκάναμε ανασκαφές στον Άγιο Κώνωνα στον Ακάμα με σημαντικά ρωμαϊκά ευρήματα, κοινές εκδόσεις κ.ά.

Με υπόδειγμα την Carlsberg δεν εφείσθημεν δαπανών, γινα να εξασφαλίζουμε πάντοτε τις τελειότερες εγκαταστάσεις και το καλύτερο προσωπικό που μας έδιναν και μας δίνουν την εξασφάλιση της καλύτερης ποιότητας μπίρας.

Η Carlsberg, αναγνωρίζουσα την ποιότητα

της μπίρας μας, μάς έχει βραβεύσει πολλές φορές ως την καλύτερη μπίρα Carlsberg στον κόσμο.

Η Κυβέρνηση της Δανίας, δε, έχει βραβεύσει εμένα προσωπικά δύο φορές, την τελευταία κατά την επέτειο των 75 χρόνων του Ομίλου μας.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΕΡΓΑ

Πώς αξιολογείτε τις προοπτικές ανάπτυξης του Ομίλου σας σε Κύπρο και εξωτερικό; Ο Όμιλός σας ανακοίνωσε πρόσφατα ένα φιλόδοξο σχέδιο επενδύσεων. Μπορείτε να μας δώσετε περισσότερες λεπτομέρειες;

Οι προοπτικές ανάπτυξης του Ομίλου γενικότερα διαφαίνονται ιδιαίτερα θετικές σε διάφορους τομείς. Γι' αυτό και ο Όμιλός μας έχει ήδη ετοιμάσει αριθμό σημαντικών αναπτυξιακών έργων τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, τα οποία βρίσκονται σε πορεία υλοποίησης.

Στο πλαίσιο της γενικής στρατηγικής μας, με στόχο την αποτελεσματικότερη λειτουργία των εταιρειών μας και την καλύτερη ανταπόκρισή τους στις προκλήσεις και ευκαιρίες που διαμορφώνονται σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, υλοποιούμε το επενδυτικό μας πρόγραμμα. Αναπτύσσουμε συνεχώς το ανθρώπινο δυναμικό, τα συστήματα λειτουργίας και την τεχνογνωσία μας, απαραίτητα στοιχεία για πρόοδο, ώστε να αναγνωρίζουμε ως ένας από τους πιο αξιόπιστους συνεργάτες σε Κύπρο και εξωτερικό.

«Ο νέος επιχειρηματίας που είναι αποφασισμένος να επιτύχει, πρέπει να είναι ακούραστος και να αγαπά με πάθος αυτό που κάνει και να το κάνει χωρίς να κοιτάζει το ρολόι»

ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Ποια είναι η άποψή σας για το μέλλον της κυπριακής οικονομίας; Αν κρατούσατε ένα μαγικό ραβδί τι θα αλλάζατε, ώστε η χώρα να σημειώνει ακόμη μεγαλύτερους ρυθμούς ανάπτυξης;

Αφού έζησε ο λαός μας δύσκολα, από οικονομικής άποψης, τα τελευταία χρόνια, ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης που ξεκίνησε το 2008, αλλά και λόγω δικών μας κακών χειρισμών, η κυπριακή οικονομία παρουσιάζει σήμερα σημαντικά βελτιωμένες προοπτικές.

Μπήκαμε στο μνημόνιο το 2013 με την οικονομία σε ύφεση και εξερχόμαστε με θετικό ρυθμό ανάπτυξης, γύρω στο 2,8%, για το έτος 2016 και με το πρώτο τρίμηνο του 2017 να φθάνει στα 3,3%. Το τραπεζικό σύστημα ήταν υπό κατάρρευση και τώρα πάει να σταθεροποιηθεί. Το κράτος φαίνεται να διαθέτει επαρκή ευχέρεια, ενώ πολύ σημαντικό είναι και το γεγονός ότι έχει αποκατασταθεί η αξιοπιστία της χώρας μας, η πιστοληπτική ικανότητα και η πρόσβαση στις αγορές.

Προκλήσεις και δυσκολίες ασφαλώς παραμένουν. Η Κύπρος μπορεί να καταστεί ακόμη πιο ανταγωνιστική και παραγωγική ως οικονομία. Γι' αυτό και η μεταρρυθμιστική προσπάθεια πρέπει να είναι διαρκής. Για παράδειγμα, πρέπει να απλοποιήσουμε διαδικασίες και να πατάξουμε τη γραφειοκρατία. Να δημιουργήσουμε ένα κράτος ακόμη πιο φιλικό προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Η Κύπρος ήταν και παραμένει ένας ελκυστικός επενδυτικός προορισμός που πρέπει να αξιοποιήσουμε στο ακέραιο.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ

Σε ό,τι αφορά στους ενεργειακούς σχεδιασμούς της κυβέρνησης θεωρείτε πως έγιναν σωστοί χειρισμοί;

Ως μήνυμα αισιοδοξίας για το νησί μας, πιστεύω ότι, εφόσον διαχειριστούμε με τη δέουσα σοφία τον θεόπεμπο θησαυρό των τεράστιων κοιτασμάτων μας υδρογονανθράκων, για τα οποία δεν υπάρχει αμφιβολία και πιστεύω σύντομα θ' αρχίσουν ν' αποδίδουν πλούσιους τους καρπούς τους, το μεσοπρόθεσμο και πιο πολύ το μακροπρόθεσμο μέλλον της κυπριακής οικονομίας θα είναι ιδιαίτερα αισιόδοξα λαμπρό.

Πρόκειται για αμύθητο πλούτο για το μικρό μέγεθος της Κύπρου και τον ολιγάριθμο

πληθυσμό της. Με την πρώτη ερευνητική γεώτρηση, στο οικόπεδο 11 για λογαριασμό της Total, καταγράφεται έντονη κινητικότητα τόσο σε διπλωματικό, όσο και σε στρατιωτικό επίπεδο, με φόντο κινήσεις σημαντικών επενδυτών. Η γεώτρηση, επίσης, έχει φέρει στην επιφάνεια ένα ευρύ φάσμα διεργασιών με πολλές κατευθύνσεις, στο επίκεντρο του οποίου βρίσκονται οι προοπτικές εκμετάλλευσης του φυσικού αερίου της ευρύτερης περιοχής.

Αναφορικά με το κλίμα οξύτητας που έχει δημιουργηθεί ένεκα της γεώτρησης, πιστεύω ότι θα πρέπει οι δράσεις μας να στηρίζονται στο διεθνές δίκαιο και στη συγκεκριμένη περίπτωση στο δίκαιο της θάλασσας. Απαιτείται μεθοδικότητα και αποφασιστικότητα, για να διαχειριστούμε τις εξελίξεις, αλλά ταυτόχρονα να αξιοποιήσουμε τις συμμαχίες που έχουμε δημιουργήσει και να επιδιώξουμε και άλλες ισχυρότερες ακόμα συμμαχίες για τη διασφάλιση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων.

ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

Είστε αισιόδοξος ή απαισιόδοξος σε ό,τι αφορά στο θέμα της επίτευξης βιώσιμης και λειτουργικής λύσης για το Κυπριακό;

Το Κραν Μοντανά υπήρξε ένας ακόμη σταθμός στην καλόπιστη προσπάθειά μας για δίκαιη και βιώσιμη επίλυση του Κυπριακού. Ο απολογισμός και το διαφαινόμενο αδιέξοδο, φυσικά και δεν με βρίσκουν αισιόδοξο, γιατί παρά την καλή μας θέληση, η Τουρκία επέμενε και πάλιν αμετακίνητα στα ανέκαθεν κατακτητικά της σχέδια που καταστρώθηκαν από τον Νιχάτ Ερίμ, το 1956, με καθοδήγηση και των γνωστών υποκινητών της Τουρκίας και δεν έχουν μετακινηθεί ουδέ κατά κεραία.

Εκμεταλλευσόμενη η Τουρκία τον διακαή μας πόθο για σωστή, δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού, προσποιείται κάθε λίγα χρόνια ότι επιθυμεί λύση. Μάλιστα προβάλλει κάθε φορά και κάποιον νέον Τουρκοκύπριο γιγέτη ως δήθεν μετριοπαθή και έτοιμο να

συνεργασθεί για λύση. Σε κάθε, όμως, γύρο συνομιλιών, ενώ η Τουρκία εξασφαλίζει δικές μας υποχωρήσεις, η ίδια χωρίς καμία υποχώρησή της, επιτυγχάνει και ένα ακόμα σκαλοπάτι, κάθε φορά και υψηλότερο, προς επίτευξη των κατακτητικών της σχεδίων. Τόσο είναι δε το θράσος της που με τον πιο επίσημο τρόπο, διά στόματος του Ερντογάν, διακήρυξε: «Πετύχαμε τόσα πολλά (διά των διαπραγματεύσεων) χωρίς να επιστρέψουμε ουδέ σπιθαμή γης και χωρίς να αποσύρουμε ουδέ ένα στρατιώτη».

Δυστυχώς, η ηγεσία των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας δεν αφέθησαν να λειτουργήσουν ελεύθερα και να επιλέξουν το πραγματικό τους συμφέρον. Αντίθετα, πειθαναγκάζονται από την Τουρκία και ακολουθούν πιστά τις υποδείξεις της σε βάρος των δικών τους συμφερόντων.

Καλώς τις Κυβερνήσεις της Κύπρου και της Ελλάδος καθώς και τον παγκόσμιο Ελληνισμό, που νοιάζονται και αγωνίζονται για τη σωτηρία της νήσου μας, να μην εγκαταλείψουν την προσπάθεια, αλλά να εντατικοποιήσουν και να συντονίσουν δράσεις προς την κατεύθυνση της επίτευξης του ευγενούς αυτού στόχου.

Στηριζόμενοι στον θεόπεμπο αμύθητο θησαυρό των υδρογονανθράκων της χώρας μας, οφείλουμε να οικοδομήσουμε εκείνες τις συμμαχίες που θα διασφαλίζουν τα κυριαρχικά της δικαιώματα στην ΑΟΖ της, καθώς και να της προσφέρουν υποστήριξη για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου σ' ολόκληρη την επικράτεια του νησιού ως την πιο σωστή, δίκαιη και βιώσιμη λύση που θα αποτελούσε την ιδανική Δημοκρατία για όλους τους κατοίκους της και την εσασει προστασία της Κύπρου από τις πολεμοχαρείς επιδιώξεις της Τουρκίας. **CT**

«Δυστυχώς η ηγεσία των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας δεν αφέθησαν να λειτουργήσουν ελεύθερα και να επιλέξουν το πραγματικό τους συμφέρον».